

Startnotitie Huisvesting Cultuur

Kenmerk 189962

Onderwerp Huisvesting Cultuur in Concertzaal

Inleiding

Waarom doen we dit?

Cultuurvisie

In maart 2023 is de nieuwe Cultuurvisie vastgesteld. Daarin is weergegeven dat de gemeente zich ziet als een kunstenaarsgemeente, ook vanuit de historie. Onderstaande aspecten maken onderdeel uit van deze visie.

Concertzaal

De gemeente verkeert in de unieke omstandigheid dat zij eigenaar is van een Concertzaal in Oosterbeek. De weduwe van de in Oosterbeek wonende schrijver en mecenas Kneppelhout schonk de Concertzaal aan het eind van de 19de eeuw aan de gemeente. Aan deze schenking zitten voorwaarden voor het gebruik als Concertzaal/cultureel centrum. Het huidige gebruik voldoet hieraan en is een mix van culturele evenementen, cursussen en oefenruimte. Het gemeentelijk monument is bouwkundig in goede staat, maar voor de podiumfunctie en als horecagelegenheid zijn er in 2011-2014 bouwkundige aanpassingen gedaan.

In de PPN van 2019 is de Concertzaal opgevoerd om af te stoten. De mogelijkheden en consequenties zullen verder onderzocht moeten worden.

De huidige exploitant heeft aangegeven eerder te willen stoppen (liefst per 1-1-2024) en het contract niet uit te willen dienen. Hij heeft aangegeven het contract graag te laten overnemen door een nieuwe exploitant, middels een in-de-plaats-stelling met een verlenging van 5 jaar. Dat wil zeggen door te willen verkopen, ivm gedane investeringen.

Huisvesting Scarabee

Sinds 2004 verzorgt de stichting Scarabee exposities en activiteiten hedendaagse kunst. Deze activiteiten vonden plaats op diverse locaties, steeds tijdelijk van aard, zoals het Redichemcollege en de HES.

Sinds januari 2024 hebben zij geen vaste locatie meer voor uitvoering van activiteiten.

In 2020 hebben zij aangegeven graag het gebruik van de Concertzaal als Cultureel centrum en hun uitvalsbasis te willen onderzoeken. Daartoe is een begin gemaakt, maar vanwege de toenmalige politieke intentie om de Collectie Kwak in de Concertzaal onder te brengen is dat onderzoek om moverende redenen afgeblazen.

Scarabee heeft aangegeven nog steeds de mogelijkheden te willen onderzoeken om de Concertzaal open te stellen voor diverse kunst disciplines, zoals dat ook past binnen de schenkingsvoorwaarden en te kijken wat hun rol hierin kan zijn. Tevens zijn er gesprekken gevoerd met de Bernulpuskerk voor tijdelijke huisvesting van Scarabee.

Gemeentelijke collecties

De gemeente is eigenaar van twee collecties. De gemeentelijke collectie Veluwezoom en Pictura Veluvenis is sinds 2002 ondergebracht bij Museum Veluwezoom,.

Sinds 2021 is de gemeente eigenaar van de Collectie Pim Kwak. De feitelijke overdracht moet nog plaatsvinden. Met de schenker is afgesproken dat de gemeente de collectie opslaat en verzekerd en niet zelf gaat exploiteren. Doel van die exploitatie is de collectie als collectie te presenteren, niet als onderdeel van. De Collectie Pim Kwak was voor de schenker en de stichting CultuRe aanleiding om een tijdelijke expositie te organiseren in de Concertzaal. De Concertzaal is voor die periode ingezet als museum en de exploitatie is afgekocht. Er is nav de vraag om een verlenging van de expositie met de exploitant gekeken of dit mogelijk was. Dit bleek vanwege ander verplichtingen (culturele activiteiten en bruiloften) niet mogelijk. De collectie is opgeslagen sinds augustus 2023. Voor de exploitatie moet er een ruimte en een organisatie gevonden worden, waarbij er beheer en exploitatieafspraken gemaakt moeten worden.

Huisvesting Museum Veluwezoom

De stichting Museum Veluwezoom is sinds het ontstaan gehuisvest in Kasteel Doorwerth. Met de stichting Geldersche Kasteelen hebben zij afspraken gemaakt, waarbij de stichting MVZ de expositie voor zijn rekening neemt en de stichting GL/GK de facilitaire zaken organiseert. Hiervoor werd een bescheiden vergoeding betaald, die vanwege de stijging in kosten is opgehoogd.

Vanwege een herinrichting heeft de stichting GL/GK de huur opgezegd met ingang van 1 juni 2026. GL/GK wil bekijken hoe zij de locatie Doorwerth toekomstbestendig kan maken. Ook wordt bekeken of en zo ja hoe de stichting Museum Veluwezoom hierbij een rol kan spelen.

Bernulphuskerk

De Bernulphuskerk is sinds 25 februari 2016 een gemeentelijk monument. De kerk had plannen met Vilente om te komen tot een andere invulling van het kerkdeel. Vanwege de ontwikkelingen bij Vilente is dit plan uitgesteld. Daarmee komt de kerk in beeld voor een tijdelijke (5 jaar) invulling voor mogelijk culturele activiteiten.

Eind juni en medio augustus 2023 zijn er op initiatief van de gemeente gesprekken gevoerd met de exploitant van de Concertzaal, stichting Scarabee, Stichting CultuRe en op verzoek van de stichting CultuRe, Museum Veluwezoom om de mogelijkheden te bespreken voor het verlengen van de expositie en het beheer/exploitatie van de Concertzaal. Hiervoor is een onafhankelijk gespreksleider gevraagd dit te begeleiden en een visie om te stellen.

Vanwege de aangegane verplichtingen tav zaalhuur kon de expositie niet verlengd worden, waardoor er geen directe noodzaak was voor huisvesting van de Collectie Pim Kwak in de Concertzaal en vanwege de bestuurswisselingen bij CultuRe en Museum Veluwezoom heeft de gemeente aangegeven zich te gaan beraden op het te lopen proces.

In overleg met de betrokken partijen is er gekozen voor het opstellen van een startnotitie en deze eerst voor te leggen aan het college.

De ontwikkelingen aan de Talsmalaan en centrum Oosterbeek zijn relevant voor dit onderzoek. Bij het commitment van het college wordt er een Plan van Aanpak opgesteld.

Wat doen we daarvoor?

Onderzoeken van de mogelijkheden voor exploitatie van de Concertzaal in de toekomst als cultureel centrum in combinatie met mogelijke huisvesting voor culturele organisaties.

Op basis van de uitkomsten van het onderzoek wordt een Plan van aanpak opgesteld, passend binnen de Cultuurvisie, dat richting geeft aan

- inzet van de Concertzaal als Cultureel Centrum
- permanente huisvesting stichting Scarabee
- onderbrenging en huisvesting van de gemeentelijke collecties Veluwezoom en de Collectie Pim Kwak
- permanente huisvesting Museum Veluwezoom
- uitsluitel geeft over mogelijke culturele invulling van de Bernulphuskerk
- aansluit bij de ontwikkeling van Centrumplan Oosterbeek en de ontwikkeling van de Talsmalaan.
- aansluit bij het overige beleid zoals zorg, welzijn, gezondheid, duurzaamheid, veiligheid enz.
- Talsmalaan
- Centrum Oosterbeek

Hoe bereiken we dat?

Voor het onderzoek en het opstellen van het plan van Aanpak wordt opdracht gegeven aan een externe partij (nog te werven) die de mogelijkheden onderzoekt met de betrokken stakeholders.

Wie betrekken we daarbij?

De betrokken stakeholders zijn:

- Exploitant Concertzaal
- Stichting Scarabee
- Stichting Museum Veluwezoom
- Stichting Vrienden van de Bernulphuskerk
- Stichting Geldersche Kasteelen
- Stichting Heemkunde als sparringspartner voor de historische inbedding vanuit de schenkingsacte.
- Stichting Vier landgoederen op de helling

Welke kaders zijn van toepassing?

Vanuit de gemeentelijke organisatie worden de volgende input meegegeven.

1. Cultuurvisie 2023
2. Taakstelling Concertzaal (inclusief de financiële onderbouwing).
3. Akte schenking Concertzaal

In de akte van schenking d.d. 22 juni 1886 is opgenomen dat de gemeente "een perceel grond met het daarop staande gebouw te Oosterbeek bij het kadaster der gemeente bekend in Sectie D nummer 2799 ter grootte van zestien aren tachtig centiaren" (de concertzaal) aanvaardt in de staat zoals het zich thans bevindt. De gemeente is verplicht 'hetzelve zoveel mogelijk te gebruiken volgens de bestemming daaraan door (...) erflater gegeven en hetzelve nimmer te vervreemden'

4. Volume gemeentelijke collectie Veluwezoom en Pictura Veluensis en Collectie Pim Kwak.

5. Monumentenstatus Bernulphuskerk,
6. Een eventueel vervolg op het onderzoek zal voor de gemeente budgetneutraal zijn.

Wat gaat het kosten?

De verwachting is dat een dergelijk onderzoek € 10.000 gaat kosten. Die kosten kunnen betaald worden uit Reserve sociaal domein die als doel heeft incidentele middelen in te zetten om structurele verbetering te bereiken.

Wat zijn eventuele risico's?

De risico's voor het opstellen van het Plan van Aanpak zijn minimaal. Er wordt een externe partij ingehuurd voor de uitvoering en hiervoor is budget beschikbaar. Mogelijk is de in de startnotitie geschetste termijn van oplevering niet haalbaar. In dat geval wordt de termijn verlengd.

De risico's voor de implementatie van het opgeleverde Plan van Aanpak kunnen pas na oplevering worden aangegeven.

Wat is de planning?

Wanneer uw college akkoord gaat met deze startnotitie, zal de opdracht worden aanbesteed. De verwachting is dat een plan van Aanpak eind maart kan worden opgeleverd.

De conceptversie zal eerst aangeboden worden aan de stakeholders en zal inclusief hun reactie worden voorgelegd aan het college.

Hoe gaan we communiceren?

De stakeholders zijn geïnformeerd over de startnotitie die wordt voorgelegd aan uw college.

Na behandeling in B&W worden zij op de hoogte gebracht van het besluit.

Intern zullen de betrokken medewerkers worden geïnformeerd over het besluit.

Tijdens e.v. commissievergadering na besluitvorming zal de worden geïnformeerd over het op te stellen Plan van Aanpak.

Evaluatie

Na oplevering van het Plan van Aanpak gaan wij met de stakeholders in gesprek over de uitkomsten.

Wanneer iedereen zich hierin kan vinden, wordt er gekeken hoe we e.e.a. gaan implementeren.